

Rõugõ valla sünnipäeval saa sanna!

Reedel, 21. oktoobril saab meie vald viieaastaseks. Sel korral tähistame valla sünnipäeva tavalisest teistmoodi ning kutsume kõiki ettevõtjaid, MTÜ-sid ja talusid üles: peame maha ühe kosutava saunapeo!

Mida see tähendab?

Lühidalt: kui teil on saun, siis kütke see valla sünnipäeval (21. oktoobril) soojaks ja kutsuge külalisi – olgu siis oma sõbrad, külarahvas või kõik huvilised.

Ükskõik, kas kütate sauna vaid oma seltskonnale või avate selle kõigile, palume saunapeole registreerida valla kodulehel aadressil www.rauge.ee/saasanna hiljemalt esmaspäeval, 19. septembril.

Kui teil puudub võimalus internetis registreerimiseks, siis palume võtta ühendust oma piirkonna rahvamaja juhiga:

• Haanja piirkond: Sirje Pärnapuu (516 5728, haanjarahvamaja@rauge.ee)

• Misso piirkond: Edda-Karin Luht (5343 0389, missorahvamaja@rauge.ee)

• Mõniste piirkond: Kadri G Laube (5332 7560, monisterahvamaja@rauge.ee)

• Rõuge piirkond: Iris Haiba (514 1384, iris.haiba@rauge.ee)

• Varstu piirkond: Kadri G Laube (varstukultuurikeskus@rauge.ee, 5855 3906)

Kui olete otsustanud oma saunaga valla sünnipäevapeol osaleda, siis palume mõelda järgmistele asjadele (neid küsime registreerimisel):

• Kas ootate sauna ka külalisi või on see mõeldud vaid oma seltskonnale ning mis liiki saunaga on tegu.

• Kui saunakutse on avalik, siis palume ära märkida ka:

▪ sauna täpse asukohta (kaardil),

▪ mis kellaegadel on saun koetud (miks mitte teha juba näiteks hommikusauna?),

▪ mitu inimest korraga sauna mahub,

▪ kas osalete ühe või mitme saunaga.

Rõuge valla sünnipäeva saunapidu toimib sarnaselt kodukohvikute, avatud talude ja muude sarnaste projektidega: osalemine on

vabatahtlik ning teie enda otsustada on, kas ja milliseid lisategevusi ning -hüvesid oma saunas veel pakute: laske fantaasial lennata!

Kõigi saunade registreerijatega teeme koosoleku, kus räägime läbi, kuidas saunapäev või -õhtu hästi toimima saada (info levitamine, registreerimine; pakutavad lisategevused jne). Kõik 21. oktoobril valla sünnipäeva puhuks avatud kohad saavad kingituseks sauna seinale sobiva tänutahvli.

Septembrikuu ajalehes loodame juba lähemalt kirjutada, millised saunad külastajaid ootavad ning kuidas huvilised sinna minna saavad.

Rohkem infot valla sünnipäeva saunapeo kohta: Jaana Kõvatu, haridus- ja kultuurinõunik (514 8615, jaana.kovatu@rauge.ee).

Rõuge valla arengukava ja selle lisade

Avalik väljapanek 5.–18. septembril
Avalik arutelu 21. septembril kell 17
Rõuge rahvamajas

Rõuge valla arengukava 2030 ja eelarvestrateegia 2023–2026 eelnõu avalikustamine

5.–18. septembrini on uuendatud Rõuge valla arengukava 2030 koos lisadega (tegevuskava 2023–2026+ ja eelarvestrateegia 2023–2026+) eelnõu avalikul väljapanekul ning selle aja jooksul saab veel esitada ettepanekuid arengukavasse või selle lisadesse. Avalikul väljapanekul olevad dokumendid leiab valla kodulehelt.

Ettepanekud tuleb esitada kirjalikult e-posti teel aadressil vald@rauge.ee kuni 18.09.2022 või paberkanalil vallamajja. Ettepanek tuleb vormistada konkreetselt (uus

sõnastus, dokumendi nimi või lisa, peatükk, lehekülg) ja ettepaneku põhjendus. Uuendatud arengukava ja sellesse esitatud ettepanekuid tutvustatakse arengukava avalikul arutelul 21. septembril 2022 kell 17.00–19.00 Rõuge rahvamajas. Olete oodatud osalema!

Arvukava teine lugemine ja eeldatav vastuvõtmine toimub oktoobrikuu volikogu istungil.

Rohkem infot: Rutt Riitsaar, arendusnõunik (rutt.riitsaar@rauge.ee, 516 9476).

Septembrikuus tuleb esitada oma ideed Rõuge valla kaasavasse eelarvesse

Avasime Rõuge valla kaasava eelarve 2023. aasta voo, ideede esitamise tähtaeg on 30. septembril. Ettepanekuid ootame vallavalitsusele allkirjastatult paberkanalil või e-postiga aadressil vald@rauge.ee.

Oktoobrikuu esimesel poolel alustame ettepanekute tehnilist kontrolli, kuu teisel poolel ja oktoobrikuu ajalehes tutvustame hääletusele minevaid ideid avalikkusele ning novembri esimesel nädalal (31. oktoobrist 6. novembrini) toimub rahvahääletus.

Kaasava eelarve ettepanekuid võib esitada igal ajal. Ettepanekuid ei saa esitada objektide rajamiseks nendes küldes, alevikes ja alevites, mis võitsid eelmises voo – seega jäävad sel aastal uut voo ootama kõik ideed, mis planeeritud Viitina ja Vana-Roosa külla.

Kui kavatsed ettepaneku esitada, siis kasuta vormi, mille saad alla laadida valla kodulehelt aadressilt rauge.ee/kaasav-eelarve. Taotluses küsime järgmisi andmeid:

• esitaja nimi, kontakttelefon ja e-posti aadress;

• ettepaneku nimetus (lühike fraas, mis iseloomustab ettepaneku sisu);

• idee kirjeldus, planeeritav asukoht, eesmärk ja olulisus (lühike kirjeldus, millisele Rõuge valla vajadusele ettepanek vastab, millise probleemi lahendab või millise uue võimaluse avab; mis on ettepaneku eesmärk; miks on ettepaneku teostamine Rõuge valla eelarvest vajalik ja oluline);

• sihtrühma kirjeldus (kes saavad probleemi lahendamiseks või uue võimaluse avamiseks otsest kasu; nimetada hinnanguliselt sihtrühma suurus, vanus jm olulised tunnused);

• ettepaneku hinnanguline maksumus (kalkulatsioon põhineb hinnapakumistel, turuvõrdlusel vms) ja eeldatav iga-aastane kulu. NB! Vallavalitsus eraldab kummagi idee teostamiseks 15 000 eurot;

• isiku või asutuse kirjalik nõusolek, kelle territooriumile objekt soovitakse rajada;

• eramaale rajatava objekti puhul maaomaniku kinnituskiri, et ta on valmis sõlmima vallaga notariaalse kokkuleppe maa tasuta kasutada andmiseks, kui antud idee saab rahvahääletusel nii suure toetuse, et läheb realiseerimisele;

• muu oluline info, ideed iseloomustavad materjalid (eskiis, joonis, foto, kirjeldust sellest, mida oleks idee hindajail lisaks oluline teada).

Ettepanekute kvalifitseerimisel on olulised järgmistest kriteeriumid:

• idee on teostatav ühe kalendriaasta jooksul (1.01.–31.12.2023);

• rajatav objekt on ligipääsetav ja kasutatav igal ajal ilma piiranguteta;

• ideede realiseerimine ei too kellelegi otseselt ärilist kasu ega vähenda nende kohustusi;

• kulutused on põhjendatud ja eelarve läbipaistev;

• sellest ei teki ebamõistlikke kulusid valla järgnevatel aastatel eelarvetele.

Oluline on ka teada, et vallavalitsus eraldab kahe enim hääli saanud idee elluviimiseks kokku 30 000 eurot, seega peab esitatud ettepanek jääma 15 000 euro piiridesse. Kui idee elluviimine osutub kallimaks, siis tuleb ettepaneku esitajal leida võimalus vahe finantseerimiseks kas täiendavate projektitaotluste, annetuste kogumise või muul teel.

Loe täpsemalt kodulehelt: www.rauge.ee/kaasav-eelarve.

Kui soovid enne idee esitamist arutada, täpsustada või mõtteid vahetada, siis võta ühendust projektispetsialistiga:

Kariina Nesenko
projektispetsialist
520 6945

Esita oma lennukas idee

Rõuge valla kaasavasse eelarvesse hiljemalt 30. septembril!

Vaata lähemalt: www.rauge.ee/kaasav-eelarve

Aeg taotleda Rõuge valla mittetulundustegevuse toetust, tähtaeg on 1. oktoober

Rõuge vallas tegutsevatel mittetulundusühingutel, sihtasutustel, seltsingutel ja füüsilistel isikutel on võimalus kahel korral aastast taotleda rahalist toetust oma tegevuse edendamiseks. Toetust antakse omaalgatuslikuks ja mittetulunduslikuks tegevuseks, mis toetab valla elukeskkonna arengut ja parandab valla elanike heaolu ning on kooskõlas valla arengukavas seatud prioriteetidega.

Toetusvoorud toimuvad kaks korda aastas: kevadel ja sügisel. Sügisvoorut taotlusi võetakse vastu kuni 1. oktoobrini.

Taotlused tuleb esitada vallavalitsuse kehtestatud vormil, mis on leitav valla kodulehelt: rauge.ee/mittetulundustegevuse-toetus.

• Mittetulundusühingute, sihtasutuste ja seltsingute toetust saab üks organisatsioon taotleda kuni 2000 eurot aastas.

• Stipendiumi saab taotleda kuni 35-aastane noor kuni 500 eurot aastas.

• Ühes voores võib esitada kuni kaks taotlust.

• Rahalise omafinantseeringu summa peab moodustama vähemalt 10% projekti maksumusest.

• Pärast projekti elluviimist esitab toetuse saaja vallavalitsusele toetuse kasutamise aruande koos nõutud lisadega.

Taotlused tuleb esitada hiljemalt 1. oktoobril, saates need digiallkirjastatuna valla üldmeilile vald@rauge.ee, posti teel aadressile Oõbikuoru 4. Rõuge alevik 66201 või tuues taotlused tööpäeval vallamaja kantsleisse. Hiljem laekunud taotlusi vastu ei võeta.

Jooksvat on vabavõtmel pärast põhiraastajalt positiivse otsuse saamist võimalik taotleda projekti kaasfinantseerimist. Toetussumma ei ole suurem kui vastava fondi või programmi taotlusvoorust. Toetuste omaosaluse määr ja ei ületa 25% projekti kogumaksumusest. Kaasfinantseeringut saab taotleda ainult juhul, kui projekt on saanud rahastuse riigieelarvest või välisvahenditest rahastatud programmidest ja fondidest.

Rõuge valla mittetulundustegevuse toetuse määramise korra leiab Riigi Teatajast.

Toetustega seotud info ja abi: **Kariina Nesenko**, projektispetsialist 520 6945

VUNKI MANO!

VI LOOMETALGUD

23.-24. septembril 2022
Värskas

Vaata lähemalt: www.vunkimano.ee

Lähme naabritele külla! Kutsume valla ettevõtjaid tutvuma nii oma kui Antsla valla ettevõtjatega

Rõuge ja Antsla valdadel on käimas ettevõtjate koostööprojekt „Rõuge ja Antsla valla ettevõtjate koostöö arendamine“, mida rahastab Võrumaa Partnerluskogu Leaderi programmist. Projekti raames on juba toimunud koostöö ja koolitusi, suve hakul käisime tutvumas Tartu maakonna ettevõtjatega.

Ettevõtjate koostööprojekti järgmiste tegevustena on kavas vastastükised külastused:

- Kolmapäeval, 21. septembril on nii Antsla kui Rõuge valla ettevõtjad oodatud ühepäevasele tasuta õppereisile Rõuge valla ettevõtjate juurde.

- Nädal hiljem, 28. septembril toimub Antsla ja Rõuge valla ettevõtjate ühepäevane õppereis Antsla valla ettevõtjatesse.

Et saaksime ringkaike paremini planeerida, **palume õppereisidel osalemiseks end kirja panna veebilehel rauge.ee/registreeri hiljemalt 14.09.2022** (õppereis Rõuge valda) ja **21.09.2022** (õppereis Antsla valda).

Ühtlasi palume oma kalendrites broneerida reede, 7. oktoobri, mil korraldame ettevõtluspäeva Rõuge Rahvamajas. Kavas on huvitavad ettekanded nii oma valdkonna ametkonna tippudele kui piirkonna ettevõtjate kogemuslood. Lõuna ajal anname ettevõtjatele võimaluse vörgustada: tutvustada oma tooteid ja teenuseid.

Jälgige jooksvat infot!
Rohkem infot: Rutt Riitsaar, arendusnõunik (rutt.riitsaar@rauge.ee, 516 9476).

Raja oma kodu Rõuge alevikku! Esita taotlus perede elamumaa konkursile!

Rõuge vallavalitsus kuulutas 15. augustil välja perede elamumaa konkursi – kahe Rõuge alevikus asuva elamumaa krundi hoonestusõiguse müügi. Konkurs kestab 15. septembrini.

Konkursi kaudu antakse peredele võimalus soetada sümboolse hinnaga elamumaa krunt oma kodu rajamiseks. Rõuge vald eelistab konkursi läbiviimisel peresid, kus on kasvamas üks kuni mitu last. Konkursi eesmärk ja oodatav tulemus on Rõuge valla elamufondi ja rahvastiku väartustamine läbi uute elamute rajamise ja peredele hea elukeskkonna loomise.

Elamukrundile hoonestusõiguse saamiseks tuleb huvilistel Rõuge vallavalitsusele esitada taotlus konkursi perioodil (15. augustist 15. septembrini 2022). Konkursi võitjad peavad alustama elamu ehitustöödega hiljemalt kahe aasta jooksul ja ehitama elamu valmis ning saama kasutusloa hiljemalt viie aasta jooksul alates hoonestusõiguse kandmisest kinnistusraamatusse. Hoonestusõiguse saaja peab tasuma hoonestusõiguse aastatasu kuni elamule kasutusloa saamiseni ning seejärel on hoonestusõiguse saajal võimalik krunt osta hinnaga 0,5 €/m².

Konkursile pannakse kahe Rõuge alevikus asuva elamumaa krundi – Rahu tn 1 ja Rahu tn 3 – hoonestusõiguse müük; **konkurs on avatud 15. augustist 15. septembrini 2022**. Taotlemiseks vajalikud dokumendid tuleb saata aadressile vald@rauge.ee või postiaadressile

Ööbikuoru 4, Rõuge alevik 66201, Võru maakond.

Vaata hoonestusõiguse tingimusi: Rõuge vallavolikogu otsus nr 1-3/2 (26.01.2021)

Taotluses peavad olema järgmised andmed:

- taotleja ja kaastaotleja (kaastaotleja olemasolul) ees- ja perekonnanimi, isikukood;
- taotleja ja kaastaotleja (kaastaotleja olemasolul) elukoha aadress(id), e-posti aadress, telefoninumber;
- taotlejaga koos elava alaealise lapse nimi ja isikukood;
- taotletava hoonestusõigusega koormatava kinnistu koha-aadress, märkida võib mitu koha-aadressi eelistuse järjekorras;
- elamu ehituse kalkulatsioon, rahastusallikad ja ehitamise ajakava.

Mõlemale maa-alale on kehtestatud detailplaneering, milles on toodud tingimused projekteerimiseks. Detailplaneeringutega saab tutvuda Rõuge valla kodulehel. Krundile on olemas juurdepääsutee, hoonestaja kohustuseks jääb elektrivõrgu ning ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumine. Liitumispunktid on olemas kinnistu piiril.

Täpsemat infot hoonestusõiguse ja taotluse esitamise tingimuste kohta saab Rõuge valla kodulehelt aadressilt: www.rauge.ee/perede-elamumaa, samuti planeering@rauge.ee ja 525 3907.

SIIN VÕIKS OLLA SINU KODU!

PEREDE ELAMUMAA KONKURSS

Tutvu tingimustega valla kodulehel ja esita taotlus hiljemalt

15. septembril 2022

Kehtestatud detailplaneering ja projekteerimistingimused
Juurdepääsutee; liitumispunktid kinnistu piiril
Hoonestusõigus hinnaga 0,5 €/m²

INFO:

+372 525 3907

@planeering@rauge.ee

rauge.ee/perede-elamumaa

ELAMUKRUNDID Rõuge alevikus:

RÄÄGI KAASA!

Käimas on valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu avalik väljapanek

Rõuge Vallavalitsus annab teada Rõuge valla üldplaneeringu ja üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu avalikust väljapanekust.

Üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu avalik väljapanek kestab 15.08.–16.09.2022

Avalikule väljapanekule järgnevad avalikud arutelud 4. ja 5. oktoobril valla erinevates paikades (vaata lisatud kuulutust).

Üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise materjalidega on võimalik avaliku väljapaneku ajal tutvuda Rõuge valla kodulehel rauge.ee/yp-koostamine ja paberil Rõuge Vallavalitsuses (Ööbikuoru 4, Rõuge alevik), Misso teenuskeskuses (Tsiistre tee 3, Misso alevik) ja Varstu teenuskeskuses (Järve 1, Varstu alevik) lahtiolekuaegadel E–R kell 8.00–17.00, R kell 8.00–14.00.

Avaliku väljapaneku ajal saab esitada kirjalikke ettepanekuid ja

küsimusi e-posti teel aadressil planeering@rauge.ee või paberikandjal Rõuge Vallavalitsusele (aadress: Ööbikuoru 4, Rõuge alevik 66201, Rõuge vald, Võrumaa).

Planeeritavaks alaks on haldusreformi tulemusena Rõuge valla, Varstu valla, Mõniste valla, Haanja valla ja Misso valla ühinemisel moodustunud Rõuge valla territoorium. Rõuge valla üldplaneeringu eesmärk on kohandada Rõuge vald ruumiliselt kompaktsaks, sidusaks, terviklikuks, kvaliteetseks, hästi funktsioneerivaks, põliseid piirkondlikke kogukondi toetavaks, keskkonnasõbralikuks ning ökonoomseks elukeskkonnaks rõhuasetusega teenuste kättesaadavusele ning maa-majandus- ja ettevõtlusalade arendamisele.

Üldplaneeringu koostamisega paralleelselt viiakse läbi keskkonnamõju strateegiline hindamine, mis toob välja planeeringu elluviimisega kaasnevad võimalikud strateegilised

mõjud ning esitab vajalikud leevendusmeetmed. Keskkonnamõju strateegilise hindamise tulemused kajastavad üldplaneeringu lahenduses. Keskkonnamõju strateegilise hindamise tulemusel selgus, et Rõuge valla üldplaneeringu elluviimisega ei kaasne piiriülest mõju ega olulist negatiivset keskkonnamõju.

Võrreldes varasema olukorraga on üle vaadatud ja sõnastatud Rõuge valla kui terviku ruumilise arengu põhimõtted, suundumused ja vajadused ning ühtlustatud maakasutus- ja ehitustingimusi üle kogu valla (praegu kehtib valla territooriumil 5 üldplaneeringut). Võrreldes varasemate planeeringutega on suund asustuse tihendamisele ning arengu suunamiseks mitmekülgse maakasutuse võimaldamisele. Olulisel kohal on piirkonnale omaste väärtuste kaitsmine.

Rohkem infot: planeeringu- ja ehitusspetsialist Krislyn Prants (525 3907, planeering@rauge.ee).

Milline on tuleviku Rõuge vald?

Räägi kaasa!

Rõuge valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu

AVALIK VÄLJAPANEK
15.08.–16.09.2022:

- valla kodulehel www.rauge.ee
- Rõuge vallamajas
- Misso teenuskeskuses
- Varstu teenuskeskuses

AVALIKUD ARUTELUD:

Teisipäeval, 4. oktoobril

- kell 11.00 Misso rahvamajas
- kell 14.00 Haanja rahvamajas
- kell 17.00 Rõuge rahvamajas

Kolmapäeval, 5. oktoobril

- kell 14.00 Varstu kultuurikeskuses
- kell 17.00 Mõniste rahvamajas

Lisainfo Rõuge valla kodulehel: www.rauge.ee/yp-koostamine

Varstu Kultuurikeskuses

26.08 kell 14

Elizabeth Davidson-Blythe Daniel Quayle (USA/Man)

MandoTrio (Eesti)

SUVELÕPUTUUR 2022

Piletid: eelmüügis 10 eur/ perepilet 25 eur; kohapeal 15 eur/ perepilet 30 eur

KÖRVIPALU
LOOMETALU

ESTI KULTUURKAPITAL

Culture
VANNIN

fienta
piletid-fienta.com

Kutse: Misso kodukandipäeva arutelu 12. septembril

Tuleval aastal toimub Missos taas kodukandipäev. Meist endist sõltub, milline seekordne kodukandipäev tuleb ja mida selle raames tehakse.

Olete oodatud Misso kodukandipäeva arutelukoosolekule esmaspäeval,

12. septembril kell 18

Misso rahvamajas

Kui te ei saa koosolekul osaleda, siis on kõik ettepanekud ja mõtted seoses kodukandipäevaga oodatud telefoni või e-posti teel (missorahvamaja@rauge.ee ja 5343 0389)

TULE VÕRU SPORDIKOOLI TRENNI!

KERGEJÕUSTIK EELKOOL

VÕRKPALL LASKESUUSATAMINE

MURDMAASUUSATAMINE ORIENTEERUMINE

KREEKA-ROOMA JA NAISTEMAADLUS

KAHEVÕISTLUS JA SUUSAHÜPPED

LIITU TRENINGUTEGA
WWW.SPORDIKOOL.VORU.EE

voruspordikool

Krabi koolimaja on avalikul kirjalikul enampakkumisel kuni 15. septembrini

Rõuge vald müüb avalikul kirjalikul enampakkumisel Krabi kooli kinnistu. Pakkumusi saab esitada 15. septembrini (kell 14.00).

Hoone andmed

Katastritunnus: 86502:002:0096

Registriosa nr: 2589541

Aadress: Võru maakond, Rõuge vald, Krabi küla, Krabi kool (asukohat kaardil)

Sihtotstarve: ühiskondlike ehitiste maa 100%

Pindala: 4,43 ha

Hoone: 1683,4 m², kivimaja

Sanruum: dušš, lokaalne vesi

kooli kinnistul asuvad suurkaevust

Küte ja ventilatsioon: vedelkütus

Side ja turvalisus: internet

Elektrivarustus: 3x200 A

Heas seisukorras endine Krabi koolimaja Krabi külas ootab nutikat, loovat ja asjalikku peremeest, kes hoonetele elu sisse puhuks ja uue hingamise annaks. Müüdiv kinnistu pakub laialdasi võimalusi turismiga seotud äritegevuseks või hoolekandeaduseks, koolituskeskuseks kujundamiseks.

3-korruselise koolimaja üldpind

on 1683,4 m², hoonet katab kivikatus. Maja ühes tiivas paiknevad klasiiruumid, teises võimla. Maja keskosas asuvad trepikoda, fuajee ja raamatukogu ruumid. Maja akendest avaneb kõigis suundades nauditav vaade ümbritsevale loodusele.

Endises koolihoones on olemas kõik koheseks majutamiseks vajalik tingimused: alumisel korrusel paiknevad suur köök ja sööklaruum. Hoone küttesüsteem põhineb kütetöölil, katlaruum asub esimesel korrusel maja tagumises tiivas. Mõistlik on kaaluda küttesüsteemi uuendamist.

Hoone asub suurel kinnistul pindalaga 4,43 hektarit. Maja ees asetseb spordiväljak, kooli ümbrus on heakorraldatud ja haljastatud sinna istutatud eriliigiliste puudega.

Vahetult koolihoone taga laiub kalarikas Krabi Veskijärv (nimetatud ka Krabi paisjärv, Kirbu järv). Koolimaja paikneb imelisel looduskaunis paigas Paganamaa küla ja maastikukaitseala lähedal, mida iseloomustab väga erilmelise maastik järvede ning mitmesuguste tahelepanuväärsete loodusobjek-

tidega.

Läheduses leidub kõik eluks vajalik: Krabi pood on koolimajast 8-minutilise jalutuskäigu kaugusel, Rõuge alevik 15-minutilise ning Võru linn 27-minutilise autosõidu kaugusel.

Koolimaja juurde toovad kattede teed, see asub küla keskusest väljas. Naabrid kaugel, mets lähedal, ümbruses eramud.

Enampakkumise tingimused

Alghind: 250 000 eurot

Tagatisraha: 2500 eurot

Osavõttus: 250 eurot

Pakkumise esitamise tähtaeg on 15. 09. 2022 kell 14.00.

Paberil pakkumine esitada kinnises ümbrikus märgusõnaga „Krabi kooli kinnistu“ Rõuge Vallavalitsemisele aadressil Ööbikuoru 4, Rõuge alevik, 66201 Võrumaa.

Elektroniline pakkumine esitada digitaalselt allkirjastatuna aadressil: enampakkumised@rauge.ee (e-kirja teemareale pealkiri „Krabi kooli kinnistu“).

Rohkem infot ja pildid portaalis kv.ee ning valla kodulehel aadressil raug.ee/vallavara-myyk

"Ühe kogukonna mitu nägu" – Luutsniku külaselts valmistab ette omakandi koduloolist raamatut

Luutsniku külaselts on ette võtnud projekti, mille eesmärk on välja anda raamat Võru maakonna Vana-Laitsna valla ajaloo ja loodusest ning haridus- ja kultuuriloost tänapäevani. Käsitlevat piirkond hõlmaks 1919.–1932. aastatel eksisteerinud Rõuge kihelkonna Vana-Laitsna valla alasid (Luutsniku, Kilomani jt külad). Käsitlus hõlmaks ka Vabadussõja järel Läti alla läinud alasid (Korneti) ja sealseid eestlasi.

Ajalooline ülevaade algaks põhiliselt 17. sajandist, mil Rootsi kuningas Gustav II Adolphi läänistamise ajal toodi rüütlimõis 1630. aastal Vana-Laitsnasse.

Idee raamatust on küpsenud kohaliku Valdur Tanilsoo ja Oie Kenderi peas juba aastast 1999, piirkonna ajalugu on uuritud juba 1970. aastatest. Töö käigus on kogutud hulk materjali, sh fotosid, kaarte, dokumente, kirju, mälestusi, ent kindlasti on vaja koguda ja läbi töötada täiendavalt materjali.

Raamat saab kindlasti illustreeritud rikkaliku pildimaterjaliga, sh fotod olulisematest isikutest, kes on piirkonna käekäiku mõjutanud.

Teemad (praeguseks kogutud materjali põhjal, need peatükid võivad töö käigus jooksvalt muutuda):

I Piirkonna geograafia ja loodusolud

Asend ja geoloogia. Arheoloogiamälestised (Kalmeti mägi, kalmistu), põlispuud ja kõrgendikud, metsad, veekogud. Apekalnsi (Oppa) kihelkonnast. Rõuge kihelkonnast. Piirkonna külad läbi aegade. Eesti ida- ja lõunapiiri ajaloo. Transport, teed ja sillad: Riia-Pihkva kivitee, postitee. (T. Raidi käsitlust vaadata). Ajaloolised kaardid. Rahvapärismuusika legendid (kui neid on).

II Üldine ajalugu

Muinas- ja keskaeg (põgusalt), Rootsi aeg, tsariaeg, Vabadussõja sündmused, Eesti Vabariik, kaitseliit ja piirivalve, II maailmasõda ja repressioonid, metsavendlus, Nõukogude aeg, taasiseseisvumine ja tänapäev (sh eestlastest Lätis).

III Haridusel

Vennastekoguduse liikumine. Esimesed koolid Rõuge kihelkonnas 18. sajandil. Luutsniku kool (selle kohta on palju materjali). Pundi, Kiikri, Paiki koolid. Nimekamad haridus- ja kultuuritegelased.

IV Põllumajandus ja seltsielu

Mõisad (Vana-Laitsna, Luutsniku). Talude ja elanike nimekirjad. Laitsna rahva palvekiri 1924. aastast. Vana-Laitsna vallamaja. Nimekamad ja edukamad talunikud. Laitsna laad. Veskid. Kõrtsid. Põllumeeste Selts. Luutsniku Piimatalluse Ühisus. Laitsna Vabatahtlik Tuletõrje Ühing. Kolhoos "Külvaja" Luutsnikus. Põllumajanduse olukord peale 1990. Vana-Laitsna vallamaja. Luutsniku-Korneti Selts. Luutsniku raamatukogu.

Kirjandus:

Ahto Kaasik. Võrokestel on Lätis oma maalinn. Loodusesõber, nr 2, 2015.

Aili Valb. 105 aastat raamatukogu Luutsnikul. Mägede Hääl: Rõuge valla leht, 28.4.2022, leht 3.

J. Ellen. Siin elab LEEN. Säde: lasteleht, 27.10.1965.

Jaan Loog. Minu kodukoht Luutsniku. 2003. (käsikirja)

Juhani Püttsepp. Prangli Jaan viipab meile Korneti mäe otsast. Loodusesõber, nr 2, 2015.

Jüvä Sullöv. Vana-Laitsna võrokõisi keelest. Tartu Ülikooli Lõuna-Eesti keele- ja kultuuriuuringute keskuse aastaraamat. 8.

Tartu, 2009. Lk 126–134.

Kalev Kalkun. Korneti eestlased on piiri taga kinni. Kultuur ja Elu, nr 4, 1998, lk 25–27.

Katre Palo. Uue Rõuge valla üks vanim, Luutsniku raamatukogu. Lõunaleht, 30.11.2017, leht 15.

Küllo Arjakas. Veclaircine ehk Vana-Laitsna eestlased. Loodusesõber, nr 2, 2015.

Leili Rinne. Kolle jääb soojendamata.

Liana Allas. Luutsniku külast Võrumaal USA Põhja-Michigani osariiki. Ja tagasi juurde. Võrumaa Teataja, 2.7.2022, leht 9.

Liana Allas. Luutsniku raamatukogu – ajaloo maja, töö läbi õne- ja valupisarate. Võrumaa Teataja, 14.6.2022, leht 5.

Rein Raudvere. Vana-Laitsna lätistub. Maaleht 7.10.2004.

Terje Lõbu. Vana-Laitsna valla eestlased ja Läti riik. Opetatud Eesti Seltsi aastaraamat 2002 = Annales Litterarum Societatis Esthonicae 2002. Tartu, 2004. ISSN 1406-8486. Lk. 267–296.

Terje Lõbu. Vana-Laitsna valla eestlaste kooliteed. Tartu Ülikooli Lõuna-Eesti keele- ja kultuuriuuringute keskuse aastaraamat. 8. Tartu, 2009. Lk 117–125.

Timo Palo. Väike-Palkna on Eesti sügavaim piiriveekogu. Eesti Loodus, nr 10, 2016, lk 38–39.

Tõnu Raid. Eesti piiride tekkimine. (käsikirja)

Tõnu Raid. Eesti-Läti piiri rajamine. 27.02.2008. (käsikirja)

Ajakirjandusallikaid on võimalik digitaalselt leida märksõnu kasutades täiendavalt: dea.digar.ee

Projekti koostas Lauri Suurmaa (ajaloomagister)

„Varbad meil kihelevad aina, jalgades hoog läinud käima“...

Selle parafraasiga ühest lastelaulust võiks iseloomustada meie KADRI nime alla koondunud seltskonda. Rahvatantsurühm loodi 23 aastat tagasi, selle juhendajaks sai Riina Kõots. Läbi aastate on KADRI naine armastanud tantsu ning keerutanud jalga erinevatel maakonna ja kogukonna üritustel.

Vähemalt korra nädalas võib meid leida neoonpunaseid seelikuid lehvitamasa kas Rõuge Rahvamaja proovisaalis või koolimaja aulad.

Tantsuajoonised tõlgib ja sammud õpetab selgeks juhendaja Merike Helekivi. Et rahvakultuur kanduks edasi järgmistesse põlvkondadesse, on Merike õpetajana võtnud juhendada ka just kooliteed alustanud tantsuhuvilised. On hetki, kui tundub, et vot see tants ei õnnestu ja lähebki aia taha. Merike oma rahuliku nõudlikkuse ja päikeselise olekuga usub meisse alati ja innustab mitte alla andma.

KADRI naine ise on mitmekülgne: elualadelt õpetajast apteekrini, hobid küünivad käsitööst koorilauluni, rääkimata kokkamisest või aiandusest. Ja visad ning kavalad oleme ka: kui moodne viirus pani hobid siseruumides pausile, leidsime võimalusi jätkata proove välitingimustes. Veidi keeruline see oli, kui jää ja lumi olid parklad või spordiplatsid libedaks teinud, aga motiivatsioon kokku saada ei lubanud proove katki jätta.

Meil oli kinnisidee – kord juba käidud ja südamesse läinud tantsupeo pääse. 2022. suve kõrghetk oligi esalemine III Eesti Naiste Tantsupeol. Kui eelmisel peol kulgesid proovipäevad Jõgeva staadionil lausvihmas, siis sel korral karas-

tusime kolmel „Jauspäikeselisel“ päeval, mille tulemuseks oli imeline tantsuetendus „PereLugu“.

Samavõrd positiivseid elamusi saime Kagu-Eesti tantsupeol Intsikurmus, uhke oli võtta tuurid üles oma valla peol Mõniste laval ning Võru maakonna laulu- ja tantsupeol Kubijal.

Et oleme aastatega üheks kokkuhoidvaks pereks liitunud, siis on meil tekkinud proovidevälised traditsioonid, mis rikastavad KADRI elulaadi. Tähistame koos sünnipäevi või muid tähistamist väärivaid „peresündmusi“. Kui kellelgi tekib vastupandamatu soov matkale minna, läheme koos. Kui mõni meist soovib teatrit, kontserti või SPA-d külastada – lööme kampa. Nagu perele kohane, on igale rühmast kujunenud oma roll: meil on varustaja, majandusosakonna juhataja, tohter-pealepuhuja, kroonik, laeaur... Kõik funktsioonid on kaetud. Kindlasti on üks koos käimise põhjuseid võimalus veeta ühiselt vaba aega, tunnetada oma pere küünarnukki või kasvõi nautida naiselikku jutuvada.

Kui tantsud selgeks õpitud ja esinemistega lihvitud, tunneme ka esialgu ületamatuna näivate rahvatantsudest rahulolu, sest me hindame rahvatantsu ja tantsimist.

KADRI tunneb rõõmu kauni rahvakultuuri elus hoidmisest, ühistest esinemistest, üksteisest ja värvikast seltsielust.

Kui Sulle tundub, et tahaksid olla üks meie hulgast, siis **oled lahkesti palutud uuel hooajal liituma!**

Võta ühendust Merikesega (tel 5358 3147).

Kadrid Eesti naiste kolmandal tantsupeol.

Viitinas koroonat seljatamas.

Kadrid omadega rabas – matk Luhasoosse. Fotod: Kadride arhiiv.

Üleskutse: anna oma panus Luutsniku kandi koduloolise raamatu väljaandmisse!

Kuna raamatu väljaandmine on seotud üpris suurte kulutustega, siis palume sind, hää inimene, kui sul on tahegi võimalik ja asi südamelähedane, meie ettevõtmist rahaliselt toetada. Iga suur asi saab alguse väikesest! Seega on ka sinu väike panus ülioluline!

Konto: EE552200221079439151 (SWEDBANK)

MTÜ LUUTSNIKU KÜLASELTS

Selgitus: RAAMAT

Samas on ka üleskutse: kui kellelgi leidub mõni vana foto või mõni põnev seik, juhtum, legend vms, mis on seotud meie kandiga, siis ootame ka sedalaadi materjali.

Helista või kirjuta: luutsniku.rmk@mail.ee või 517 6325 (Aili).

Aitäh!

Raamatukogude aastal tõstame igal kuul esile ühe meie valla kaheteistkümnest raamatukogust. Raamatukogudele kohaselt teeme seda tähestikulises järjekorras, seega on augustikuu Ruusmäe raamatukogu päralt.

Palju õnne meie pikaajalisele Ruusmäe raamatukogu juhatajale

Sirje Moorusle,

kellel täitus raamatukogus 50 aastat.

Täname pikaajalise pühendunud tegevuse eest!

Kolm küsimust raamatukoguhoidjale

Miks sa töötad raamatukogus?

Mulle meeldib raamatukogutöö. Mulle meeldib lugeda, meeldib vaikus.

On tore, kui su ümber on palju raamatuid ja neid tulevad otsima lugemishuvilised inimesed. Mulle meeldib veel see, et kõikide inimestega saab suhelda.

Kui sinust ilmuks elulooraamat, siis mis oleks selle pealkiri ja kelle sa valiks seda kirjutama?

Olen mõelnud selle üle. Mul on Eesti Rahva Muuseumi saadetud 18

tööd, kus on palju juttu raamatukogust, ümbritsevast elust ja ka isendast. Võiks olla tõesti üks jutustav lugu ja pealkirjaks oleks „Mälestustekillud“.

Miks peaksid inimesed Ruusmäe raamatukokku tulema?

Kindlasti peaksid tulema, sest siin on nii palju lugeda ja kaasa laenutada.

On huvitavaid uusi juturaamatuid ning päris palju ajalehti ja ajakirju. Raamatukogus on võimalik teha paljundusteid ja on hea kiire interneti kasutamise võimalus.

Sänna raamatukogu kutsub filmi- ja vestlusõhtutele!

Sänna kultuurimõisas jätkuvad kinosalongi õhtud:

Laupäeval, 27. augustil kell 18 avaneb kinosalongi kohvik kell 19. Vestlus kirjanik Maimu Bergiga, kell 20 dokumentaalfilm „Vaino Vahingu pävaraamat“.

Laupäeval, 17. septembril kell 17 dokumentaalfilm „Keelepäästja“ ja vestlus keelepäästja, maailmarändur Indrek Parkiga.

Kolmapäeval, 28. septembril kell 13 mängufilm „Tagurpidi torn“ ja

vestlus kirjanik-stsenarist Aidi Vallikuga.

Pilet 5 eurot (soodushind õpilastele, õpetajatele, pensionäridele 3 eurot). Oodatud on Rõuge valla koolid!

Sänna raamatukogus on ka filmiõhtutega haakuvad raamatunäitused.

Sänna raamatukogu on septembris avatud järgmiselt: esmaspäeviti 10–17, kolmapäeviti 11–18, neljapäeviti 10–17.

PÜHAPÄEVAL, 28. AUGUSTIL KELL 16.00 HAANJA RAHVAMAJAS

30- LIIKMELISE SAKU MANDOLIINORKESTRI KONSERT

SINULE TASUTA SISSEPÄÄS!

Hetk kohtumiselt Ilmar Vananurmega. Fotod: Jaana Muna

100 aastat Ruusmäe raamatukogu

Ruusmäe raamatukogu on asutatud 1922. aastal, seega on detsembris raamatukogu 100. sünnipäev. Esimesed raamatud koguti annetuste teel ja raamatuid laenutati Pütsepa algkoolis. Pütsepa algkoolis laenutas raamatuid Ida Pihlapuu-Uba. 1922. aastal registreeriti ka Rogosi Rahvaraamatukogu Selts.

1934. aastal toodi kool üle mõisa härrastemajja ja mõisasse toodi ka raamatukogu.

1936.–1940. aastatel oli koolijuhiks Aksel Pihlapuu ja ka tema laenutas raamatuid.

Enne sõda laenutas raamatuid Eduard Org, aastatel 1941–1944 raamatukogu ei tegutsenud ja peale sõda oli juhatajaks O. Virk. Raamatukogu järgmised juhatajad olid Liidia Johanson, siis Enno Mäestu. Peale tema töötas Elsa Kraani, Tema oli raamatukogus 9 aastat.

Vahepeal viidi raamatukogu üle rahvamaja ruumidesse, kuid sinna see kauaks ei jäänud, vaid koliti endise sovhoosi kontori ruumidesse.

1961. aastal töötas raamatukogus Sirje Saarniit, seejärel Elviira Kirja-

nen ja Virve Peterson.

Kui raamatukogu kolis järvetagusesse väikesesse majja, oli juhatajaks Lehte Meltsov. Peale Lehte Meltsovit töötas raamatukogus Aino Kaarna-Oppar. 1967. aastal sai juhatajaks Eha Tillmann ja 1968. aastal Kalju Raad. Pärast Kalju Raadi tuli tööle Kaja Peelo.

1972. aasta 1. augustil alustasin Ruusmäe raamatukogus tööd mina. Lõpetasin Viljandi Kultuurharidustöö Kooli ja nüüdseks olen raamatukogus töötanud 50 aastat.

Järvetaguses väikeses majas oli aastate jooksul palju tegevusi. Seal oli laste kunstiring, õppisime ja esitasime näidendeid, külas käis esinejaid. Seal olid väljas näitused ja mitmeid kordi käsitööd. „Nukitsamehe“ näidendiga esinesime Ruusmäe rahvamajas ja selles kasutati muusikat.

2001. aastal koliti Rogosi mõisasse ja raamatukogu on mõisakompleksi teisel korrusel praeguseeni. Meil on käinud mitmeid kirjanikke, nimetada võiks Ott Arderit, Olev Remsut, Enn Vainot, Contrat, Rannar Susit jt. Tõlkijatest oleme

mitmel korral kohtunud Maia Planhofiga. On läbi viidud mitmeid üritusi. Tublid on olnud raamatusõbrad – raamatusõprade õpiring on koos käinud juba 14 aastat. Me oleme mitmel korral külastanud Lätimaad, käinud teistes raamatukogudes. Üritused on olnud väga mitmetel teemadel. Raamatukogus on olnud palju näitusi. Praegu saab tutvuda näitusega „Ilu meie ümber“.

Kohaliku lasteaia lastele on raamatukogu esinenud raamatute tutvustustega nii raamatukogus kui lasteaias. Viimane suurim raamatukoguüritus oli selle aasta mõisapäevade ajal vabas õhus – pargis. Külas oli kirjanik Ilmar Vananurm, kes laulis ja mängis meile ning tutvustas uuemat loomingut.

2022. aasta on tähtis aasta, raamatukogude aasta ja Ruusmäe raamatukogu kutsub kõiki lugema. Juhan Smuul on öelnud ilusad sõnad: „Raamat on nagu sild inimesest inimeseni“.

Sirje Moorus
Ruusmäe raamatukogu juhataja

Lugemissoovitus

Ketlin Priilinnu raamat „Väike raamatupoodnik Alice“ on hea raamat. Isegi inglise kirjanik Martin Faryuhar Tupper on öelnud: „Hea raamat on üks parimaid sõpru, püsides muutumatuna täna ja igavesti.“

Raamatut tunnustati 2022. aasta kevadel äramärkimisega kirjastuse Hea Lugu ajalooliste romaanide võistlusel. Seda raamatut lugedes saame teada, kuidas nooruke Alice läheb Londonisse, et asuda jõukas perekonnas tööle lapsehoidjana ja ta ei oska midagi arvata tulevikust. See on lugu suureks kasvamisest, raamatuarbastusest ja inimeste isiklikest suhetest. Huvitavaks teeb raamatu see, et lugu toimub Victoria ajastul Inglismaal. Kindlasti soovitan seda raamatut lugeda.

Ruusmäe raamatukogu asub mõisakompleksi teisel korrusel ja on avatud järgmistel aegadel:

T, N, R kell 8.30–17.00

lõuna kell 12.30–13.00

L kell 9.00–15.00

Internetipunkt on avatud raamatukogu lahtiolekuaegadel

Kui sinu pereliikmel esinevad mäluhäired või dementsussündroom ja sa ise või sinu pereliikmed vajavad tuge, siis

OLED OODATUD TUGIGRUPPI

6. septembril Värskas kultuurikeskuses

Pikk 12, Värskas

13. septembril Võrus töö- ja tegevuskeskuses Mosaiik

Jüri 27, Võru

20. septembril Rõuge rahvamajas

Metsa 1, Rõuge alevik

Algus igal pool kell 16.00

Osalemisest anna teada: ere.tuunas@ehtk.ee või 5308 8580

Tugigrupist võivad osa võtta kõik inimesed, keda see teema puudutab. Iga kohtumine kestab ca 1,5 tundi ja on TASUTA.

Tugigrupide koostamine osalust toetab projekt „Vaimse tervise häiretega eakatele suunatud hoolekandeteenuste arendamine Võrumaal“ ehk VESTA. Projekt nr 2014-2020.2.02.20-0305. Projekti eesmärk on parandada vaimse tervise häiretega eakate toimetulekut oma kodus ja nende lähedaste võimalusi osaleda tööturul.

VÖRUMAA ARENDUSKESKUS

Projektis teevad koostööd Võrumaa Arenduskeskus, kohalikud omavalitsused, MTU Elu Dementsusega ja MTU Lõuna-Eesti Erihooldusteenukeskus.

Võru maakonna noorte suvepäevadel osalejate ühispilt.

Varstus peeti Võru maakonna noorte suvepäevi

4. ja 5. augustil toimusid Varstu Kultuurikeskuses Võru maakonna noorte suvepäevad. Neil kahel päeval said noored osaleda erinevates tegevustes.

Esimene päev algas töötubadega: 3D printitud esemete värvimine, enesekaitse, henna tätoveeringud, improvisatsioon, improvisatsiooniline liikumine ehk loovtants, paelapunumine, parkuur ja akrobaatika, rahvusvaheline noorsootöö ning vibu laskmine.

Pärastlõunal rääkisid oma kogemusest muusikutena saatest „Eesti

otsib superstaari“ tuntuks saanud Andreas Pall ja Märten Männiste, vestlusringi juhtis päevajuht Tarmo Tagamets. Noored muusikud rääkisid oma teekonnast muusika juurde, jagasid superstaari-saate muljeid ning vastasid publiku küsimustele. Öhtul andsid Andreas ja Märten vägeva kontserdi.

Öhtul toimus Võrumaa Arenduskeskuse poolt ellu kutsutud Võru maakonna noorsootöö valdkonna tunnustamine. Teiste hulgas sai aasta noorteühenduse tiitli Rõuge noortevolikogu, kes koostöös Rõuge

Noorsootöö Keskusega suvepäevad korraldas.

Avatud oli ka vaba lava, kus noored ja noorsootöötajad said esitleda oma andeid. Üles astuti laulude ja tantsukavadega. Öhtu lõppes noortevolikogu noorte korraldatud diskoga.

Teisel päeval pandi noorte osavus, loogika ja meeskonnatöö proovile seiklusmängus „Operatsioon Vaktsiin“, mille eesmärgiks oli koguda võimalikult palju punkte ja teenida välja vaktsiin. Mängu käigus tehti kettagolfi täpsusviskeid, lasti vibudega, korjati pimesi banaane, toimus köie tõmbamine jms.

Suvepäevad lõpetas suurejooneline oksjon. Noortel oli võimalik kahe päeva jooksul erinevate tegevuste kaudu teenida nn suvepäevade sulli, mille eest oksjonil asju ja elamusi osta. Peaaühinnaks oli öö Rõuge noortekeskuses koos 50 euro snäkirahaga. Veel sai oksjonilt soetada näiteks Suure Munamäe pileteid, akupankasid, sokke, termopudeleid ja palju muud.

Rõuge Noorsootöö Keskus ja Rõuge noortevolikogu tänavad kõiki osalejaid!

Võru maakonna noorte suvepäevade 2022 toimumist toetasid Võrumaa Arenduskeskus, Eurodesk, Teeviit, Tartu 2024, Nopri talu, Värskas Veski, Haage vesi, Valio, Coop Võru, Suur Munamägi. Aitäh teile!

Helerin Leemets
Rõuge noortekeskuse
noorsootöötaja

Suvepäevade korraldustiim. Fotod: Andeli Pall.

RÕUGE RAHVAMAJA

KOGEMUSKOHVIK

8. SEPTEMBER KELL 18.00

IRIS HAIBA

PROJEKTIKIRJUTAMISE ABC

"MIS IMELOOM SEE PROJEKT VEEL ON?!"

10. septembril 2022
Mõniste rahvamajas ja ümbruses

III Mehkade Maapäev

15:00 LAAT ja LAADAPROGRAMM
laastumaalimine * maapäeva bingo
HOBUVANKRIGA MUUSEUMISSE
lastele Hip-Hopa kepphobused

18:00 Kalju Raagi skulptuuri ja mälestuspingi avamine

19:00 Mafalda ja Loreida etendusega
"Mafalda ja Loreida luu"
(simmanipiletiga tasuta; ainult etendus 5 eur)

20:00 simman ans.
HOLLARI!
õelmüük Fientas 10.-
kohapeal 15.-
Mõnusa ilmaga
simman välilaval.

Lisainfo: 53327580 #kultuurirõuge

Kuni me küla veel elab...

Juulikuu eelviimasel päeval Nursi toimunud perede päev moodus üllatavalt rahvarohkelt, kokku lustis meiega päeva jooksul ligi 80 inimest. Päev oli sisukas, katsuti jõudu erinevatel võistkonnamängudel, päeva kõige oodatum võistlus toimus võrkpalliplatsil.

Peresid oli kohale tulnu ka Rõuge valla kaugematest alevikest, päris väikestele oli kirsiks suur ja uhke batuut. Kohal oli toitlustus „Lahedad naised lahedalt“ oma hää ja paremaga, avatud olid ka kaks töötuba!

Osalusmängu töötoa pani välja meie kogukonna liige Mati Alvela, seal sai endale meisterdada väga

laheda mängu puukstest ja taku-paelast. Teine töötuba oli täis nooremaid ja vanemaid kunstihuvilisi, kelle tööd kaunistavad nüüdseks Nursi küla külaplatsi kuusehekki.

Öhtul tuli meile külla Rõuge naiste tantsurühm Kadri, peale neid sai korralikult tantsu lüüa Rogosi ansambli muusika saatel!

MTÜ Nursi Tegusad tänab kõiki, kes sellest päevast osa said ning kõiki, kes aitasid kaasa korraldamise juures!

Suur aitäh ka Nursi Noortetoa noortele, kes andsid suure panuse.

Erilised tänusõnad Rõuge vallale eesotsas Olev Mõttusega!

Fotod: MTÜ Nursi tegusad

Augusti Öhtulaat

Nursi külaplatsil

Pühapäeval, 28. augustil kell 17.00

Broneeri müügiplats telefonil 5816 0304

Kauple kõigega, mis on aus ja hea!

Kuni me küla veel elab... meie kohtume taas! Ka see kuu ei lõpe meie külas tegevusetult – juba sel pühapäeval, 28. augustil on kõik oodatud Nursi külaplatsile Augusti Öhtulaadale!

Vabatahtlikud rajavad Rõugesse uue päästedeepoo

MTÜ Rõuge Priiatahtlikud Pritsimehed on aastaid unistanud nüüdisaegsest depoohoonest, mille funktsionaalsus annaks võimaluse tulevikus jätkusuutlikult toimetada ka meie lastel ja lastelastel. Unistus hakkas realiseeruma paar aastat tagasi, kui võtsime vastu otsuse alustada depoo rajamist. Protsessi käigus oleme taotlenud riigilt Tehnika tänaval asuva maatüki Rõuges, teinud uue planeeringu ning koostanud ehitusprojekti. Projekti jaoks kogusime ideid ja mõtteid oma liikmetelt, küsisime sisendit Rõuge vallalt ning käisime inspiratsiooni kogumas mujal vastrajatud depoodes. Projekteeritud hoone võib tunduda pildilt vaadates esmapilgul torese, kuid planeerides lähtusime pritsimeeste ja kogukonna praegustest vajadustest ning püüdsime vaadata tulevikku, millist funktsiooni peaks depoo täitma.

Uus päästedeepoo on projekteeritud kolmetasandiliseks. Esimene on operatiivtasand, kus leiavad oma koha päästeautod ning tekib võimalus arendada maastikukustutuse ning veepäästevõimekust. Lisaks saavad omaette ruumid meie noorpäästjad. Teine korrus on kogukonna tasand, kuhu on plaanis

välja arendada vabatahtlike koolituskeskus ning ennetuse teemaala. Lisaks rajame kogukonna tasandile valla kriisistaabi, kus võimalike elektrija/või sidekatkestuste korral oleks tagatud ühendus välismaailmaga. Kolmandale tasandile tulevad pritsimeeste puhke- ning olmeruumid. Samuti oleme ette näinud vajadusel ruumid kohapealse ööpäevaringse valve tarbeks.

Praeguseks oleme läbi viinud ehitushanke ning sõlminud ehitusettevõttega Semuehitus esimese ehitusetaapi lepingu päästedeepoo rajamiseks. I ehitusetaapi, mille raames valmib hoone karp koos väliste kommunikatsioonidega, valmimise tähtaeg on 2024. aasta algus.

Ehitustöid on senini toetanud riik, Rõuge vald ning paljud annetajad. Meid on toetanud ehitusel mitmed ettevõtjad: Meelis Kibena (Aigren OÜ), Indrek Papp (MPI Kivipaigaldus OÜ), Taivo Tuusis (Sän-Män OÜ), Verston AS ja Tõnis Kuut.

Suur tänu kõigile toetuse eest!
Jumala auks, ligimese kaitseks!

Rõuge priiatahtlikud pritsimehed

PALUN AITA KAASA RÕUGE PRIIATAHTLIKE PRITSIMEESTE UUE PÄASTEDEPOO RAJAMISELE

Toetust saad avaldada ülekandega MTÜ Rõuge Priiatahtlikud Pritsimehed arvelduskontole
EE242200221050059767

Selgitusse palun märkida „Rõuge päästedeepoo ehituseks“ ja lisada soovi korral annetaja(te) nime(d).

Täname kõiki kes on ehitust juba toetanud!

Foto: erakogu.

Valgamaal toimus Kagu-Eesti kultuurivedurite suveseminar

2.–3. augustil toimus Valgamaal Järvesilma turismitalus Valga-, Viljandi-, Võru- ja Põlvamaa kultuurivedurite suveseminar.

Kahepäevasel seminaril osalesid Valga-, Viljandi-, Võru- ja Põlva maakondade kultuurikeskuste juhid, omavalitsuste kultuurispetsialistid ja arendusorganisatsioonide esindajad. Partneritena osalesid seminaril Kultuuriministeerium, Eesti Linnade ja Valdade Liit, Eesti Rahvakultuuri Keskus ja Eesti Rahvamajade Ühing.

Koostööseminar juhtus vajadusest, et pärast 2017. aasta haldusreformi, puudub koordineeritud koostöö kohalike ja riiklike tasandite vahel. Kahepäevase koostööseminari eesmärk oligi välja töötada ühine koostöömudel.

Pärast 2017. aastal toimunud riigi ja omavalitsuste haldusreformi kadusid Eesti valitsemise struktuurist 2018. aasta alguses maavalitsused kui maakonna tasandi haldusorganid. Maavalitsuste senised ülesanded anti üle riigiasutustele ja kohalikele omavalitsustele. Maavalitsustel oli tugev seos riigi ja maakonna vahel, välja oli kujunenud kindel koostöö omavalitsuste ja riigiga. Täna ei ole enam kindlat mudelit,

vaid iga maakond on maakonnaülese koostöö erinevalt lahendanud, koostöö maakondliku tasandi ja riigi tasandi vahel on passiivne ja juhuslik.

Mart Normeti modereerimisel räägiti esimesel päeval sellest kus ollakse ja lahati probleemi olemust erinevate tasandite vaatevinklist, kohaliku omavalitsuse, maakondliku ja riigi instantside perspektiivist. Ülle Välimäe (Eesti Rahvamajade Ühing), Kädi Koppe (Eesti Linnade ja Valdade Liit), Kalle Vister (Eesti Rahvakultuuri Keskus) ja Eino Pedanik (Kultuuriministeerium) andsid ülevaate oma organisatsiooni rollist kultuurivaldkonna koordineerimisel ja arendamisel täna. Maakondliku ja kohaliku omavalitsuse vaate võttis kokku Võrumaa Arenduskeskuse kultuurispetsialist Kristi Vals, kelle ettekanne rääkis kohalike omavalitsuste kultuurikorralduslikust koostööst Võru maakonnas.

Seminaris teises pooles töötati maakondade kaupa gruppides. Sõnastati kultuurikoostööd takistavad probleemid, kaardistati erinevate osapoolte nägemus ja soovid koostöömudeli osas.

Eri tasandite vahel toimiva koostöömudelina nähti ühe võimalusena regionaalse kultuuripoliitika nõukoja taasloomist. Nõukoda tegutses aastatel 1996-2017. Vahepealsete muutuste valguses on nõukoja tegutsemis põhimõtted vaja aga uuesti koostada. Selleks moodustati nelja maakonna ja partnerite baasil töögrupp, kuhu kuuluvad Kristi Vals (Võrumaa), Kai Kannistu (Viljandimaa), Ülle Juht (Valgamaa), Evelyn Grzinich (Põlvamaa), Kalle Vister (Eesti Rahvakultuuri Keskus) ja Eino Pedanik (Kultuuriministeerium). Töögrupi esimesteks sammudeks on sõnastada nõukoja tegutsemise eesmärgid ja esindatuse alused. Seejärel soovib töögrupp kaasata juba esindajaid kõikidest teistest Eesti maakondadest, et lõplikult kokku leppida ühises koostöömudelis.

Kultuurivedurite suveseminaril eestvedajaks oli Ülle Juht Valga Kultuuri- ja Huvikeskusest, koostööpartnerina leidis seminarile täiendava rahastuse Võrumaa Arenduskeskus.

Töörühma nimel
Kristi Vals, Ülle Juht, Evelyn Grzinich, Kai Kannistu

Viis põhjust, miks me vajame vaimse tervise esmaabi andjaid

Väga paljud meist on õppinud põhimõtteid, mille alusel anda abi-vajajale füüsilise tervise esmaabi. Kui meil on olemas vajalikud oskused, julgeme vigastatud inimesele kõhklemata läheneda ning esmast abi pakkuda. Nõnda saame leevendada kannatusi ja võime päästa elusid.

Miks aga on tarvis vaimse tervise esmaabi andmise oskustega inimesi?

1. Vaimse tervise probleemid on väga levinud ja nendega puutub elu jooksul ühel või teisel viisil kokku igaüks. Eestis on koguni neljandik tervisekaotustest põhjustatud vaimse tervise probleemidest, millest omakorda pool tuleneb depressioonist. Vaimse tervise häired esinevad sagedamini kui südamehaigused, kopsuhaigused ja vähk kokku. On väga tõenäoline, et igaühel on kokkupuuteid peres, tööl, kodus või trennis inimestega, kellel esineb vaimse tervise muresid.

2. Ootetähekorrad spetsialistide juurde on pikad ning abi piirkondlikult ebavõrdselt kättesaadav. Lisaks on vaimse tervise raskuste eripäraks see, et inimesed kannatavad kauem, kui füüsilise tervise probleemidega, mistõttu toimub abini jõudmine liiga sageli juba hetkel, kui häire on välja kujunenud ning järgnev raviperiood pikk. Vaimse tervise esmaabi andja saab olla elupäästev vahelülil pakkudes abi mure sõnastamisel, esmast leevendust võimaliku vaimse tervise häire süvenemisel ning julgustust spetsialisti abini jõudmisel.

3. Vaimse tervise probleemidele abi otsides eelistavad inimesed esimesena pöörduda oma pereliikme, sõbra või lähedase poole. Kuigi nii nagu füüsilise tervise esmaabi puhul, ei saa me ka vaimse tervise esmaabi andes võtta arsti rolli, võime sellegi poolest olla just see, kes olulisel hetkel oskab märgata, kuulata ning pakkuda esmast tuge ja infot. Vaimse tervise esmaabi koolituse läbimiseks ei ole tarvis eelnevaid psühholoogiaalaseid teadmisi ja selle pakkumine on jõukohane igaühele, kes on koolituse läbinud.

4. Vaimse tervise teemadega on seotud häbimärgistamine, mis olulisel määral raskendab õigeaegselt vajaliku abini jõudmist. Mõõdund aastal läbiviidud küsitlusest selgus, et suur osa inimestest, kellel on vaimse tervise probleemid, ei julge sellest oma tööandjatega rääkida. Põhjused, miks ei julgeta probleemi tunnustada endale ega ka teistele, on

erinevad. Vaimse tervise esmaabi andmise oskused aitavad kaasa hinnanguliste ja häbimärgistavate hoiakute muutumisele. Teadmised, kuidas mõista, ära tunda ja reageerida vaimse tervise murede korral hoolivalt ning hinnangu vabalt, aitavad vähendada häbimärgitavat suhtumist

5. Iga inimene peaks vaimse tervise mure korral saama märgatud ja toetatud. Igal inimesel on tutvusringkond, kuhu kuulub ligikaudu sada inimest ning kui igas sellises ringkonnas on vähemalt üks vaimse tervise esmaabi andja, siis see võib vaimse tervise abi korralduses kaasa tuua suure arenguhüppe.

Vaimse tervise esmaabi on konkreetselt sammudest koosnev õpitav oskus. Vaimse tervise esmaabi andjaid koolitab Peaasi.ee.

Gea Ashilevi
Peaasi.ee psühholoog

28. augustil 2022
kell 13.00
kontsert

Marek Sadam &
Martin Trudnikov

Pühendusega Missole

Piletid eelmüügis:
17.-26. august 10€
Kontserdi päeval: 15€
Info: tel. 5343 0389

HEA KORTERIÜHISTU ESINDAJA!

OLED OODATUD KREDEXI INFOPÄEVALE, KUS RÄÄGITAKSE KORTERMAJADE RENOVERIMISEST JA ENERGIATÖHUSUSEST

13. septembril kell 17.30

Võru vallavalitsuse II korruse saalis

Lisainfo ja registreerimine: https://bit.ly/1309_infopaev

Kas sina juba eraldad kodus biojätmed muust prügist?

Õige pea muutuvad paljudes kohalikes omavalitsustes jäätmeveo tingimused. Paljude inimeste jaoks tähendab see võimalust kodus biojätmed konteinerisse koguda.

Eesti kodudes tekib igal aastal 300 kilogrammi jäätmeid inimese kohta, sellest ligi kolmandiku moodustavad köögis ja toiduvalmistamisel tekkivad biojätmed. Biojätmeteks on näiteks riknenud puu- ja köögiviljad ja nende koored, liha- ja kalajätmed ning luud, munakoored, kohvi- ja teepaks koos filtriga, majapidamis-paber ja salvrätid, aga ka lõikelilled ja ilma potita toataimed koos mul-laga.

Selliseid jäätmeid ei tohiks panna majapidamises tekkiva muu prügi hulka. Biojätmete eraldi kogumine on kohustuslik ja äärmiselt vajalik. See on ka lihtsaim viis igapäev anda oma panus keskkonnahoidu.

„Biojätmed ei ole tegelikult prügi, vaid ressurs, mida saab täielikult ringlusesse võtta. Olmejätmete hulka visatuna ei saa biojätmeid sealt enam kätte, samuti määrivad ja rikuvad nad ära muu väärtusliku materjali, millest saaks samuti midagi uut valmistada,“ selgitas Keskkonnaministeeriumi asekancler Kaupo Heinma.

Liigiti kogutud biojätmetest valmistatakse praegusel ajal Eestis enamasti komposti, mis sobib kasutamiseks mullaviljakuse parandajana. Lähiaastail on näha ka biogaasi tootmise kasvu, mida kasutatakse autokütusena, majade kütmiseks ja elektri tootmiseks.

Juba 2023. aasta lõpuks peavad kohalikud omavalitsused tagama biojätmete tekkemise kohal kogumise või ringlussevõtu. Paljudes kohalikes omavalitsustes toimuvad muutused jäätmeveos aga juba sel

aastal. „See tähendab, et tekib võimalus ja kohustus biojätmeid koguda konteinerisse või – kui see on mõistlikum – nõuetekohaselt kodu kompostida,“ sõnas Heinma.

Eri liiki jäätmete eri kastidesse kogumine vajab majapidamises küll esiti harjumist, kuid on elanike jaoks enamasti soodsam. „Jäätmeveo hind on omavalitsuselt erinev, kuid liigume suunas, kus segaolmejätmete äraandmine muutub üha kallimaks, mistõttu biojätmete liigiti kogumine säästab rahakotti, kuna olmejätmeid tekib selle võrra vähem,“ selgitas Heinma.

Linnades ja alevikes on biojätmeid mõistlik koguda konteinerisse, mida tühjendab graafiku alusel jäätmevedaja. Konteinerisse tuleks biojätmed panna lahtiselt, paberkotis või spetsiaalse biolaguneva kotiga, mida müüvad näiteks suuremad

toidupood. Tavalisse plastist juurviljakotti ei tohi biojätmeid panna.

Eramajades ja maapiirkondades on alternatiiviks kompostimine. On tähtis meeles pidades, et toidujätmeid tuleks kompostida kinnises kompostis. „Lahtisena meelitavad nad ligi linde ja hulkuvaid koduloomi, maapiirkondades kindlasti ka metsloomi, kes ei peaks elumajade lähedusse tulema,“ hoiatas Heinma.

Kinnises komposti võib ka ise ehitada, ent see peab vastama kohaliku omavalitsuse seatud tingimustele. Need leiab omavalitsuse jäätmehooldusekirjast. Samuti tasub nõu küsida valla- või linnavalitsuse keskkonnaspetsialistilt.

Ara viska väärt ressursi minema, anna biojätmetele uus võimalus!

Keskkonnaministeerium

15. septembrini saab esitada Lõuna-Eesti kogukonnaprogrammi projektiideid!

Head Lõuna-Eesti kogukondade eestvedajad, ootame häid ideid väärtuspõhisteks kogukonnasündmusteks!

Tartumaa Arendusselts, Valgamaa Partnerluskogu, Võrumaa Partnerluskogu ja Piiriveere Liider kuulutavad välja avatud taotlusvooru sündmuste esitamiseks Tartu 2024 Lõuna-Eesti kogukonnaprogrammi. Taotluste esitamise tähtaeg on 15. september 2022.

Toetust sündmuste läbiviimiseks annavad kohalikud LEADER tegevusgrupid LEADER meetmest ja SA Tartu 2024 toetusest.

Rohkem infot taotluse esitamiseks leiab kodulehelt

<https://visitsouthestonia.com/tartu-2024/>

Lõuna-Eesti kogukonnaprogrammi kuulub Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024 ametlikku põhiprogrammi ja selle tegevusi koordineerivad Lõuna-Eesti LEADER tegevusgrupid.

Milliseid üritusi võiks kogukonnaprogrammi raames korraldada?

Seda saab iga kogukond ise otsustada ja välja pakkuda. Meie jaoks on oluline, et planeeritav sündmus tõstaks hästi esile Lõuna-Eesti väärtusi – puhast loodust ja mitmekülgset kultuuripärandit.

Meie tegemistesse on partnerina kaasatud teinegi Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024 projekt Tartu Maailmaülikool, kellega kogukonnad saavad huvi korral teha koostööd. Lisainfot Tartu Maailmaülikooli kohta leiab internetist.

Kes saavad avatud taotlusvooru oma ideid esitada?

Taotlema on oodatud mittetulundusühingud, sihtasutused ja kohalikud omavalitsused, kes tegutsevad ning kavandavad väärtuspõhist sündmust LEADER tegevusgruppide omavalitsuspiirkondades:

- Tartumaa Arendusselts: Elva (k.a Elva linn), Kambja, Luunja, Nõo, Peipsiääre, Tartu, Kastre vald, Tartu linn (endise Tähtvere valla osa), Räpina vald (Meeksi piirkond);

- Valgamaa Partnerluskogu: Otepää ja Valga vald;

- Võrumaa Partnerluskogu: Rõuge, Antsla ja Võru vald (välja arvatud Orava ja Misso piirkond) ning Võru linn;

- Piiriveere Liider: Setomaa ja Räpina vald (välja arvatud Meeksi ja Veriora piirkond), Võru vallast Orava piirkond ja Rõuge vallast Misso piirkond.

Kuidas toetatakse sündmuste elluviimist?

Lõuna-Eesti kogukonnaprogrammi valitud sündmused osalevad 2022. aasta novembrist arendusprotsessis, mille raames toimuvad koolitusseminarid ja mentorkohtumised, et aidata ette valmistada sündmuste läbiviimise. Toetust sündmuste läbiviimiseks annavad kohalikud LEADER tegevusgrupid LEADER meetmest ning SA Tartu 2024 toetusest. Kohalik LEADER tegevusgrupp sõlmib lepingu toetust saava sündmuse korraldajaga.

Mida kandideerimiseks teha tuleb?

Lõuna-Eesti kogukonnaprogrammi kandideerimise tingimused ja taotlusvormi saab alla laadida kodulehelt lehe ülaosas olevast "Kandideerimiseks vajalikud dokumendid" ploki. Täpsemat infot ja nõu taotlusvoorus osalemiseks saab

Lõuna-Eesti LEADER tegevusgruppidest.

Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024 Lõuna-Eesti kogukonnaprogrammi ootab kogukondade ettepanekuid avatud taotlusvooru kuni 15. augustini 2022.

Ootame teie ideid, et üheskoos Lõuna-Eesti veelgi paremini nähtavaks teha ja olla osa meie piirkonna tipp-sündmusest – Euroopa kultuuripealinnast!

Kogukonnaprogrammi eesmärk on anda hoogu omavahelisele koostööle ja tugevdada Lõuna-Eesti identiteeti, et Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024 põhiprogrammis tutvustada üheskoos kogu Lõuna-Eesti piirkonda meie külalistele just nende väärtuste põhjal, mis on olulised sündmustele inimestele ja kogukondadele. Lõuna-Eesti kogukonnaprogrammi raames korraldatakse aastatel 2023-2024 kokku kuni 24 väärtuspõhist sündmust, mis kutsuvad osalema külastajaid Eestist, Euroopast ja mujalt maailmast.

Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024 Lõuna-Eesti kogukonnaprogrammi kontaktid Võrumaal:

Võrumaa Partnerluskogu - Kerli Kanger, kerli@voruleader.ee, tel 5345 1330

Piiriveere Liider - Endla Mitt, endla@piiriveere.ee, tel 512 7160

Rõuge valla elust aastatel 1914–1920, VI osa

Veebruari algul 1919 jõudsid Eesti väed meie valla piirile. Algas luuretegevus vastase üksuste paiknemise kindlaks tegemiseks. Samuti sooritati retki vaenlase tagalasse, et häirida punaste poolt läbi viidavat mobilisatsiooni. Ühel sellisel retkel Viitina alla sai 8. veebruaril surma minu vanavanaisa vend Tannil Kukulane, kes oli vabatahtlikult astunud kaitseliitu. Maeti ta Rõuge Jaani-Peebu kalmistule, seda küll alles pärast Rõuge vabastamist.

Vastavalt Lõunarinde juhataja direktiivile pidid 2. diviisi ülemale alluvad jõud vallutama Opekalsi ja Vana-Laitsna piirkonda, st hõivama Riia-Pihkva kivitee, ning tegema eskadroniga retke Aluksnesse. Seda rasket ülesannet asusid järk-järgult täitma viis Tallinna kaitsepataljoni roodu. 13. veebruaril hõivati Viitina ja Plaani mõis. Vana-Laitsna mõisa juures oli lahing Pihkva polgu rooduga. 14. veebruaril hõivas pataljon Korveti, Luutsniku ja Ruusmäe mõisa. Pataljoni staap kolis Viitinasse. 15.–16. veebruaril löid lahinguid ka Vastseliina kaitseliitlased.

Edasitungiks lõunasse oli Tallinna kaitsepataljonil vaja likvideerida oht vasakult tiival, Misso suunast. Paraku löi punaste 3. Võru polk esialgu kõik rünnakud Misso mõisale tagasi. 17. veebruari hommikul andis pataljoniülem käsu pealetungi jätkamiseks ja õhtuks oli Eesti vägede valduses kogu kivitee Vana-Laitsna Käblini. 18. veebruaril löid Tallinna kaitsepataljoni võitlejad Käbli külas tagasi punaste Võru kütipolgu seitse rünnakut Misso poolt, kuid vasturünnaku katse Misso vallutada nurjus. Samuti pidi kaitsepataljon õhtuks loovutama Vana-Laitsna. 19. veebruaril ründas rindele saabunud baltisaksa Benckendorffi rood Misso mõisat põhjast, kuid edutult. Misso mõis ja postijaam vallutati ägeda lahinguga 20. veebruaril. Baltisaksa rood ründas Pärtli (Pältre) poolt ja löi punaste valvetõkke taanduma. 7. polgu 3. rood ründas valvetõkkele appi läinud vastest tiivalt ja selja tagant. 3. Punaste Võru kütipolk taandus lõuna suunas, Visikumsi (Vetraine) küla ümbrusse. Misso lähedal leiti 38 inimese surnukehad, kes olid pärast piinamist tapetud ja lume alla maetud. Nende hulgas oli ka kolm 5. roodu õppursõdurit, kes olid eelmisel päeval vangid langenud. Vangi võetud punaväelastele maksti sama julgalt kätte.

Samal ajal toimusid lahingud ka meie valla teises servas ehk endise Mõniste valla territooriumil. 13. veebruariks oli Soomlaste Põhja poegade, kitsarööpmelise soomusrongi ja skautide toel vabastatud Koikküla ja Taheva raudteejaam. Eesti vägedele oli tähtis kätte saada raudteesild üle tõsist looduslikku takistust kujutava Mustjõe. 55-meetrine sild oli mineeritud ja seda valvasid 39. Raudteepolgu sõdurid. Ülepääsu läks hõivama leitnant Herbert Pinka 20 valitud skaudiga kühthobustel. Kahes salgas hiiliti ligi ja hävitati silla kaitsemeeskond täielikult. Esimeseks mureks oli laengute eemaldamine. Mõne minuti pärast jõudis kohale soomusrong nr 2 ja ületas silla. Sama 17. veebruari hommikul tungisid

Eesti soomusrongid Mõniste jaama ja dessant võttis ära ka Mõniste mõisa. 20. veebruariks olid Eesti väed kõikjal meie valla piiridena jõudnud ja kohati hõivanud ka Lätimaad. Kuna tollal oli piir Eesti ja Läti vahel määramata, siis sellist jaotust ei saanudki tekkida. Elas ju toona palju eestlasi ka praeguse Läti Vabariigi territooriumil.

Natuke ka elust ja punavägede tagalas toimunud. Nimetame seda teiseks okupatsiooni perioodiks. Kestis see kaks kuud ja oli hulga verisem kui esimene. Kogu meie valla territooriumil hukati ligikaudu sada inimest, kõige rohkem Misso – põhjuse leidis alati. Paljud pered elasid hirmus ja nooremad mehed varjasid end mobilisatsiooni karutuses. Selleks ehitati peidikuid ja metsaonne, milles redutamine oli talvisel ajal küllaltki raske. Karta tuli ka kohalike punaseid, kelle pojad olid mobiliseeritud või suisa vabatahtlikult astunud punaväkke. Samuti tuli punavägede toita, majutada ning anda neile kühthobuseid sõjamoona, varustuse, haavatute ja sõdurite veoks. Kui punased saabusid tallu, siis pisteti nahka kõik, mis kätte saadi ja kui väheks jäi, siis võeti laudast juurde.

Eriti julm oli sel ajal sõjavangide saatus. Tavaliselt vangid tapeti kätemaksuks punaste poolt toime pandud tapatalgute eest, aga ka seepärast, et lihtsalt polnud võimalusi nende hoidmiseks. Niigi väikese arvulised üksused poleks saanud kürelt ja edukalt tegutseda, kui nad oleksid tegelema vangide valvamise ja konvoeerimisega. Kuid oli ka erandeid. Armu ei antud komisaridele, ideelistele kommunistidele või nende toetajatele. Halastust ei tuntud ka Eesti punaväe sõdurite vastu. Kergemini võisid pääseda mobiliseeritud, kes olid nõus poolt vahetama. Samas tapeti kõik vangid langenud hiinlastel. Veel vähem meeldis vange võtta Soome vabatahtlikele, kelle pataljoni ülem päevakäsu 29. jaanuarist 1919 öeldi lakooniliselt: „Vange ei võeta“. Enamlik propaganda ja hilisem nõukogude ajalookäsitlus ei jätud kasutamata võimalust soomlasi seepärast „soome lihunikeks“ tembeldada. Tõsi on siiski see, et sarnasel viisil käitusid mõlemad pooled. Teada on palju juhtumeid punaväe kätte langenud eesti sõdurite piinamisest ja tapmisest. Kõige eelmainitu kõrval soodustas verevalamist tõik, et kumbki pool ei tunnistanud päriselt vastase legitiimsust sõjaväena (Eesti pidas punaväge üldiselt röövlipandeks ja punavägi Eesti armeed valgeteks rõhujateks), lisaks oli sõja algul tugevaid partisaanisõja jooni, see kõik andis hukkumisteks teatava ettekäande.

Meie vald sai vabastust nautida väga lühikest aega. Märtsi alguses läks Punaarmee uuele rünnakule ja vallutas suurema osa meie vallast. Järgnesid kõige verisemad lahingud, mis siin Lõuna-Ugandis üldse kunagi on toimunud. Aga sellest juba järgmises osas.

Mati Kukulane
Rõuge valla volikogu esimees.

VÕRUMAA VAEGKUULJATE ÜHING TEATAB:

Neljapäeval, 8. septembril
kell 10

Võru Pensionäride Päevakeskuse ruumides (Lembitu 2, Võru)

KUULMISALANE TEABEPÄEV

Info telefonil 5554 6228

Jälgi meie tegemisi Facebookis: Võrumaa vaegkuuljate Ühing

ROGOSI MÕISA SÜGISLAAT 2022 PÜHAPÄEVAL, 11. SEPTEMBRIL KELL 10-14

Programm:

*Ansambel SADA JA SEENED kogu laadapäev

*Koduste hoidiste mekkimine

Perenaised! Perenaised!

Pistke kotti keldrist või sahurist **UMA** ja **HÄÄD** teistelegi mekkimiseks! Sel aastal on seenehoidised eriti oodatud :)

*ROGOSI KURK 2022 valimine

Tooge julgelt oma hapu-, soola- või marineeritud kurgid konkursile!

*Näituse "Lapiline Balti kett" avamine rahvamajas

*Näomaalingud, tutvumine Rogosi mõisaga, mõisa kohvik...

Info ja kauplajate registreerimine **Haanja Rahvamajad facebooki lehel**,
Sirje Pärnapuu tel 516 5728 või e-post: sirjeparnapuu@gmail.com

#kultuurirõuged

MTÜ Varstu Kirikukontsert kutsub
kontserdile sarjast
"Issand, ava mu huuled!"

Kontsert toimub Mõniste-Ritsiku kirikus (Ritsiku tn 19, Varstu)
pühapäeval 28. augustil kl 14.00

Olete oodatud kuulama vaimulikke laule ja viiulimuusikat Eesti ja Euroopa heliloojate loomingust. Elamust toovad kuulajateni Piret Aidulo (klaver), Toomas Bubert (viul) ja Ott Indermitte (laul).

SISSEPÄÄS ON VABA, ANNETUSED OODATUD

Lisainfo: varstukirik.planet.ee

h andja

Lemmikloomade vaksineerimine marutaudi vastu juba sel nädalavahetusel!

Põllumajandus- ja Toiduamet viib koostöös loomakliinikutute ning veterinaararstidega läbi tasuta marutaudivastase vaksineerimise kampaania Kagu-Eestis

26.–28. augustil toimub koerte ja kasside tasuta marutaudi vastu vaksineerimine Põlva, Võru ja Valga maakonnas; **Võru maakonnas leiab kampaania aset laupäeval, 27. augustil.**

Eesti on praegu marutaudivaba, kuid püsivalt marutaudist ohustatud maa. Selleks, et kaitsta ennast ja oma lemmikloomi, tuleb neid regulaarselt marutaudi vastu vaksineerida. Tea, et vaksineerimine on kohustuslik ja selle eest vastutab loomaomanik. Põllumajandus- ja Toiduamet tuleb Kagu-Eestisse koos vaksineerimist teostava meeskonnaga appi. Vaksineerivad eri piirkondades liikuvad tegevusluba omavad loomaarstid ning ettevõtmisega liitunud kliinikud.

Tutvu vaksineerimiskohtadega: marutaud.ee.

Pea meeles:

- vaksineeritav loom peab olema terve ning vähemalt 3 kuud vana;
- võimalusel tuleks enne vaksineerimist anda lemmikule 10 päeva varem ussirohtu;
- koerte ja kasside vaksineerimine on kohustuslik vähemalt iga kahe aasta tagant;
- loomaomanik peab olema suuteline tagama looma ümbritsevatele ohutu fikseerimise vaksineerimise ajaks;
- kui loomal on olemas pass või muu dokument, siis tuleb see vaksineerimisele kaasa võtta.

Võru maakonnas toimub vaksineerimiskampaania laupäeval, 27. augustil:

Antsla ja Rõuge piirkond

Kangsti ühismaja plats 9.00–9.20
Mõniste Coopi kauplus 9.30–10.00 (30 min kohapeal)
Varstu Coopi kauplus 10.05–10.35 (30 min kohapeal)
Vana-Roosa surnuaia kõrval olev

plats 10.40–11.00

Tsooru Coopi kauplus 11.10–11.30
Litsmetsa ridaelamu 11.35–11.55
Antsla Coopi kauplus 12.10–12.30
Vana-Antsla Coopi kauplus 12.35–12.55
Kobela Coopi kauplus 13.35–13.55
Kuldre Coopi kauplus 14.05–14.25
Uue-Antsla bussipeatus 14.35–14.55
Urvaste seltsimaja 15.05–15.25

Rõuge ja Võru piirkond

Nursi kauplus 9.00–9.20
Sänna kogumiskeskuse värv 9.25–9.45
Rõuge Coopi kauplus 9.55–10.15
Viitina kauplusehoone 10.25–10.45
Luutsniku bussipeatus 10.55–11.15
Misso Coopi kauplus 11.35–11.55
Ruusmäe Coopi kauplus 12.10–12.30
Plaani kirik 13.05–13.25
Haanja Coopi kauplus 13.35–13.55
Kasaritsa vana kauplus 14.05–14.25
Puiga Coopi kauplus 14.30–14.50

Setomaa piirkond

Võõpsu bussipeatus 9.00
Lüübnitsa külakeskus 9.30
Mikitamäe tsässon 10.00
Rõsna küla 10.30
Värskä turuplats 11.00
Lobotka küla 12.00
Treski bussipeatus 12.30

Kito bussipeatus 13.00
Niitsiku bussipeatus 13.30
Kahkva Liivi pood 14.00

Võru vald

Sulbi kauplus 9.00–9.20
Osula Coopi kauplus 9.25–9.45
Sõmerpalu Coopi kauplus 9.50–10.10
Parksepa 10.30–10.50
Väimela Coop kauplus 10.55–11.15
Tsolgo bussipeatus 11.25–11.45
Kääpa kuulutuste tahvli juures 11.55–12.15
Lasva Coop kaupluse juures 12.25–12.45
Otsa bussipeatus 13.20–13.40
Lepassaare bussipeatus 13.45–14.05
Hanikase bussipeatus 14.15–14.35
Orava Coop kaupluse juures 14.40–15.00
Obinitsa Coop kaupluse juures 15.10–15.30
Meremäe vana vallamaja juures 15.40–16.00

Lisaks vaksineerivad kampaania raames laupäeval, 27. augustil:

Võru Väikeloomakliinik, OÜ
Sodalis (Võru linn, Pikkt tn 21)
Võru Farmax Väikeloomakliinik (Võru linn, Tartu tänav 31)

PRIA maaelu mitmekesistamise investeringutoetuse taotlusvoor on avatud 7. –21. septembrini

PRIA avab 7. septembril maapiirkonnas majandustegevuse mitmekesistamise investeringutoetuse taotluste vastuvõtu.

Meetme eesmärk on eelduste loomine uute töökohtade tekkeks maal väljaspool põllumajandussektorit. Vooru eelarve on 17 miljonit eurot. Toetust, mis on kuni 150 000 eurot, saab kasutada uute seadmete ostmiseks ja tootmis- või teenindusruumide ehitamiseks.

Investeeringuobjekt peab asuma maapiirkonnas, millena Võru maakonnas ei käsitleta üksnes Võru linna territooriumi.

Toetust saavad taotleda kuni 9 töötajaga vähemalt 2 aastat tegutsenud mikroettevõtted, kellel on plaan luua maapiirkonda uusi töökohti ja kes vajavad seejuures toetust investeringute tegemisel.

Kirikute teated:

Mõniste-Ritsiku (Varstu) kirikus toimub

pühapäeval, 28. augustil kell 11.00

teenistus ning hiljem samal päeval kontsert sarjast „Issand, ava mu huuled!“.

Trehvämi Rõugõn!

Meie ajalehe toimetab postkastidesse Omniva ja see peab jõudma kõigisse vallas registreeritud postkastidesse (ka neisse, mille puhul on reklaamist loobutud) kahe tööpäeva jooksul pärast välja kuulutatud ilmumiskuupäeva. Kandeprobleemidest saab teavitada valla kommunikatsioonispetsialisti aadressil kommunikatsioon@rauge.ee.

TOIMETAJA: Viivika Nagel, kommunikatsioon@rauge.ee
TIRAAZ: 2455
VÄLJAANDJA: Rõuge vallavalitsus, Oõbikuoru tn 4, Rõuge alevik, tel 5346 5809, www.rauge.ee
TEHNILINE TEOSTUS: Arman Projekt OÜ, kalurileht1@gmail.com, tel 5649 5252

LOE DIGILEHTE: www.rauge.ee/ajaleht
Väljaandjal ja toimetajal on õigus avaldamiseks saadetud kirjutisi toimetada ja lühendada ning teha valikuid materjali avaldamise osas. Oma valla elanike ja ettevõtete reklaamide avaldamine lehes on tasuta.

Järgmine leht ilmub 29. septembril. Materjale lehte saab saata 15. septembrini.

Loe lähemalt: <https://vorumaa.ee/pria-maaelu-mitmekesistamise-investeeringutoetuse-taotlusvoor-on-avatud-07-21-09-2022/>

Meetme info PRIA kodulehel, infotelefon 737 7678

Soovin osta ära vedamiseks aita, suurus umbes 30–35m².

Peeter Reemann (516 5626).

